

Het op 25 januari onder leiding van Karen Heerschop (voorzitter Stichting ter realisatie van het Geopark Gooi en Vecht) gehouden symposium, getiteld “De waarden van de Gooi en Vechtstreek, en hun toekomst” *bestond uit 4 inleidingen en 2 workshops.

Jan Sevink en Irmgard van Koningsbruggen gaven een kort overzicht van het erfgoed in de regio en zijn achtergronden: het ontstaan van de regio en belangrijke rol daarin van de laatste ijstijden en, meer recent, de enorme invloed van de mens, die het landschap (zand, veen, water) bewerkt en gebruikt, maar ook handelt vanuit zijn culturele waardensysteem. Daarna besprak Peter de Ruyter wat de actuele vragen zijn bij het beheer en de ontwikkeling van het landschap, gevolgd door een inleiding van Maya Heinsbroek over de overdracht van kennis van erfgoedwaarden. De laatste 2 onderwerpen stonden centraal in de workshops.

Peter de Ruyter ziet een viertal grote maatschappelijke onderwerpen en daaraan verbonden opgaven voor de regio: 1) de klimaatverandering, 2) de energietransitie, 3) de toekomst van de landbouw en biodiversiteit en 4) de woningbouw en recreatie. In het veenweidelandschap komen alle grote opgaven bij elkaar. Hij licht dit toeaan de hand van onderzoek naar de toekomst van het Friese veenweidegebied. Dit komt qua problematiek overeen met het veenweidegebied van de Vechtstreek en heeft ook te maken met een meerduidelijk verlies van waarden: Met het veen verdampt de cultuurhistorie van het gebied en loopt de landschappelijke diversiteit en biodiversiteit sterk terug. Vooral het verdwijnen van de sponswerking en afname van de voorraad gebiedseigen zoetwater is ernstig. Hij pleit voor een systeemverandering, een andere manier van denken, gericht op een duurzame instandhouding van onze laagveengebieden.

Tijdens de discussie komt naar voren, dat het Vechtgebied inderdaad met problemen van vergelijkbare aard en omvang te maken heeft, die vragen om een integrale benadering en een andere manier van denken over de toekomst van het gebied. Meerdere organisaties, waaronder vooral het hoogheemraadschap AGV, zijn zich bewust van deze grote opgaven en de noodzaak om deze te vertalen naar planvorming voor toekomstig beheer. Benadrukt wordt dat bewoners en gebruikers van het gebied betrokken moeten worden bij deze ontwikkelingen en vooral ook geïnformeerd worden over de opgaven waarvoor burgers en overheden staan. Duurzaamheid en draagvlak zijn hierbij sleutelwoorden.

Omgevingsonderwijs, zo benadrukte Maya Heinsbroek beoogt de verbinding van jongeren met hun omgeving en met elkaar. In doorlopende leerlijnen en projectmatig draagt het bij aan de ontwikkeling van vaardigheden als onderzoekend leren en samenwerken. Leerlingen worden zich bewust van hun leefomgeving door na te denken over hoe zij deze beleven, te onderzoeken hoe deze in elkaar steekt en in dialoog met elkaar perspectieven voor de toekomst te ontwikkelen. De ‘vier brillen methode’ werkt goed: de verticale bril onderzoekt de ondergrond, de horizontale zoomt in op de samenhang in patronen, de derde bril kijkt naar hetgeen van de geschiedenis nog zichtbaar is en vierde bril beschouwt wat seizoensgebonden is, in kleur, geur, vorm en geluid.

In de workshops komt naar voren dat er heel veel musea, verenigingen, stichtingen en organisaties op lokaal, regionaal en provinciaal niveau zijn die zich bezighouden met het brede scala aan cultuurhistorische waarden in de regio. De kennis van professionals en vrijwilligers is groot, maar de informatie is te niche-gericht en te weinig geïntegreerd toegankelijk, noch onderling deelbaar. Een regionaal kenniscentrum met digitaal platform zou daarin kunnen voorzien. C.E.R.T. is een stap in de goede richting, en zou moeten worden uitgebreid naar landschap, natuur en cultuur in ruimtelijke zin. Met nieuwe media, attracties en arrangementen is een nieuw publiek te bereiken: een belevenis bieden, in de ‘echte’ omgeving of virtueel, is daarbij de insteek. Tenslotte wordt opgemerkt dat scholen veel te weinig subsidie krijgen voor omgevingsonderwijs en dat ‘weten van omgevingswaarden’ substantiële voorwaarde is voor het wetslagen van de a.s. Omgevingswet, waarin die waarden worden benoemd.

- Voor nieuwswaarschuwing op de website zie www.geoparkgooienvecht.eu -> onder home